

Aan : **Gemeenteraad**

Datum : **10 december 2024**

Afzender : **College van burgemeester en wethouders**

Onderwerp : **Reactie op vragen commissie d.d.
28/11/2024**

Bijlage(n) : **2**

Samenvatting n.a.v. de raadscommissie 28 november 2024

Het havenproject op Terschelling richt zich op de vervanging en renovatie van de huidige, verouderde infrastructuur. Om de veiligheid en de duurzame bereikbaarheid van het eiland te waarborgen, zal een mobiliteitsvisie opgesteld worden. Na inspecties in 2024 bleek vervanging noodzakelijk om de vanaf 2030 te verwachten constructieve problemen te voorkomen. Het project combineert tijdelijke maatregelen, die de levensduur met 15-25 jaar verlengen, met structurele oplossingen.

De mobiliteitsvisie wordt opgesteld met het doel een bredere strategie te bieden voor de toekomst, inclusief een beoordeling van aanvullende aanlegplaatsen en transportoplossingen.

In 2025 worden bewoners en belanghebbenden actief betrokken bij de voorbereidingen, onder andere om hinder tijdens de uitvoering van werkzaamheden te beperken. Het budget van €15 miljoen dekt naar verwachting de kosten van onderhoud en versterking. Risico's op meerkosten zullen moeten worden opgevangen binnen het krediet of via overleg met partners. Samenwerking met het Rijk en andere overheden waarborgt maximale steun en haalbaarheid van het realiseren van te kiezen oplossingsrichtingen. De daadwerkelijke werkzaamheden starten volgens planning in 2028, na de voltooiing van conditionerende onderzoeken en participatietrajecten.

Aanvullende beantwoording van vragen:

CDA

- **Worden er aanvullende aanlegplaatsen gerealiseerd in de haven?**

In de mobiliteitsvisie wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheid aanvullende aanlegvoorzieningen te realiseren die gericht zijn op het verbeteren van de duurzame bereikbaarheid van het eiland.

- **Sinds wanneer is bekend dat er een vervanging en renovatie-opgave speelt?**
Dit is sinds begin september 2024 bekend, na een herziening van eerdere technische onderzoeken en een uitgebreide risicoanalyse van de huidige constructie (veerhavenplein).
- **Was de constructieve staat bekend ten tijde van de overdracht?**
Bij de overdracht werd aangenomen dat een één-op-één vervanging van de constructie een levensduur van meer dan 25 jaar zou bieden. Latere inspecties hebben echter uitgewezen dat aanvullende maatregelen nodig zijn om aan de huidige normen te voldoen.
- **Wanneer wordt de constructieve staat van de haven als veilig beschouwd?**
Zodra de haven voldoet aan alle relevante wet- en regelgeving, technische richtlijnen en veiligheidsvoorschriften.
- **Wat heeft de investering tussen 2018 en 2023 opgeleverd?**
De investering heeft waardevolle inzichten en ideeën opgeleverd die het huidige projectteam een vliegende start hebben gegeven. Onderzoeken naar de ondergrond blijven bruikbaar, maar andere studies zijn ingehaald door veranderingen in wetgeving en de technische eisen.
- **Waar zijn middelen in 2024 aan besteed?**
Tot op heden is €261.000 besteed aan projectactiviteiten, waaronder de inzet van het projectteam, technische analyses en de oplevering van voorbereidende rapporten. Dit omvat ook werkzaamheden voor de MS Holland.
- **Welke gevolgen hebben de werkzaamheden voor de bereikbaarheid van de WB-kade?**
Rijkswaterstaat voert werkzaamheden uit vanaf het water, wat minimale hinder veroorzaakt en nog meerdere maanden in beslag zal nemen. De werkzaamheden aan de WB-kade zullen intensiever zijn en kunnen directe impact hebben op de bereikbaarheid van de kade en omliggende gebieden.
- **Wanneer starten de werkzaamheden?**
De daadwerkelijke werkzaamheden door de aannemer staan momenteel gepland voor 2028. Dit tijdpad is afhankelijk van de voltooiing van de voorbereidingen en de goedkeuring van vergunningen en participatie.
- **Hoe wordt participatie georganiseerd?**
In 2025 worden bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden betrokken bij de plannen om hen te informeren over de verminderde bereikbaarheid en mogelijke oplossingsrichtingen en tevens om input te verzamelen voor een werkbare oplossing.
- **Wanneer wordt het uitvoeringsvenster vastgesteld?**
Het exacte uitvoeringsvenster wordt bepaald na afronding van het participatietraject en overleg met de aannemer. Hierbij wordt rekening gehouden met de impact op bewoners en bedrijven.
- **Wat is nog bruikbaar uit eerdere onderzoeken (2018-2023)?**
Zoals eerder aangegeven, zijn technische onderzoeken naar de ondergrond nog steeds relevant en bruikbaar. Andere studies zijn minder relevant door gewijzigde randvoorwaarden.
- **Wat is het worst-case-scenario voor de bereikbaarheid?**
Dit scenario is nog niet volledig in kaart gebracht, maar zou kunnen inhouden dat bepaalde delen van de haven tijdelijk buiten gebruik raken, wat gevolgen kan hebben voor het vervoer van goederen en personen.

VVD

- **Wat is uit eerdere onderzoeken bruikbaar gebleken?**
Onderzoeken naar de technische eigenschappen van de ondergrond en de huidige constructies hebben het projectteam een goede basis gegeven. Hoewel andere inzichten verouderd zijn door gewijzigde wetgeving, hebben ze wel bijgedragen aan het bepalen van de huidige projectkaders.
- **Hoe veilig of onveilig is de haven?**
De haven bevindt zich aan het einde van haar levensduur. Zonder ingrijpende maatregelen wordt verwacht dat na 2030 constructieve problemen kunnen ontstaan, met mogelijk beperkingen in het gebruik van havenfaciliteiten.
- **Wat wordt bedoeld met 'maximale steun van buitenaf'?**
Dit betreft niet alleen financiële steun, maar ook inhoudelijke samenwerking met andere overheidsinstanties voor vervolgonderzoeken en gezamenlijke oplossingen om de duurzame bereikbaarheid van het eiland te waarborgen.
- **Wordt de mobiliteitsvisie breder toegepast op het gehele eiland?**
Ja, de mobiliteitsvisie bestrijkt het gehele eiland en is bedoeld om uitdagingen op het gebied van bereikbaarheid en infrastructuur integraal aan te pakken.
- **Worden de afmetingen van schepen meegenomen in de analyse?**
Zeker. In de mobiliteitsvisie wordt rekening gehouden met de mogelijkheden voor scheepvaart binnen de bestaande en toekomstige havenconfiguratie.

Plaatselijk Belang Terschelling

- **Kunnen meerdere scenario's voor modernisering en vernieuwing op tijd en geld uiteen worden gezet?**
Bij een vervangings- en renovatie-opgave is dit niet haalbaar omdat het proces sterk gericht is op technische maatregelen binnen strikte randvoorwaarden. De mobiliteitsvisie kan mogelijke alternatieven of aanvullende inzichten bieden.
- **Vanzelfsprekend ziet het college het vraagstuk van de betaalbaarheid van de uit te voeren plannen.** We zullen de noodzakelijke uitgaven ook op langere termijn moeten kunnen dragen in onze exploitatie en we moeten ze kunnen financieren.

Samen Terschelling

- **Waarom nog investeren in onderzoeken en niet starten met werkzaamheden?**
Het uitvoeren van conditionerende onderzoeken, zoals ecologie en cultuurhistorie, is essentieel om een vergunbaar ontwerp te kunnen maken. Zonder deze onderzoeken kunnen werkzaamheden niet starten en kan het project niet aan wettelijke eisen voldoen.

- **Wat zijn tijdelijke beheersmaatregelen?**
Tijdelijke beheersmaatregelen zijn gericht op het veilig gebruik van de haven in afwachting van duurzame oplossingen uit de mobiliteitsvisie. Deze maatregelen verlengen de levensduur met 15-25 jaar en zorgen ervoor dat de haven in deze periode operationeel blijft onder het huidige gebruik.
 - **Wat wordt gerealiseerd met 15 miljoen euro?**
Met het beschikbare budget worden onderhouds- en versterkingsmaatregelen uitgevoerd die de functionele en constructieve staat van de haven voor de komende 15-25 jaar waarborgen.
 - **Komt er een reservebrug naar het werkterrein?**
Dit idee wordt besproken binnen de bredere mobiliteitsvisie, maar valt niet onder de directe scope van het huidige project. RWS heeft laten weten dat de extra brug die momenteel op het haventerrein in gebruik is niet op Terschelling kan blijven (zie bijlage 1).
 - **Wat zijn de kosten van een tijdelijke brug?**
Deze kosten worden meegenomen in de mobiliteitsvisie en zijn afhankelijk van de gekozen oplossing en uitvoeringsplanning.
 - **Is een nieuwe damwand voor de WB-kade noodzakelijk?**
Dit is een laatste redmiddel. De keuze voor een nieuwe damwand heeft mogelijk een ongewenst grote impact op de beschikbare middelen voor andere noodzakelijke infrastructuurverbeteringen.
 - **Is het college in gesprek met het Rijk?**
Ja, het college heeft lopende gesprekken met het Rijk en andere overheidsinstanties om de mogelijkheden van samenwerking en financiële steun te bespreken.
-

PvdA

- **Komt er een afweging van maatregelen?**
Ja, er zal een technische variantenanalyse worden uitgevoerd om te bepalen welke maatregelen prioriteit moeten krijgen binnen het beschikbare budget.
- **Hoe worden de financiën inzichtelijk gemaakt?**
Als bijlage 2 zijn de raadsbesluiten uit 2005 en 2016 over de overdracht van het havengebied van Rijkswaterstaat naar de gemeente toegevoegd. Daarin staat duidelijk beschreven wat de omvang van de ontvangen afkoopsom is geweest en hoe die was opgebouwd..
- **Hoe gaat het college om met hogere kosten?**
Eventuele hogere kosten worden zoveel mogelijk opgevangen binnen het beschikbare krediet. Indien nodig wordt aanvullende financiering gezocht in overleg met betrokken partijen.
- **Worden omwonenden en stakeholders breed betrokken?**
Ja, betrokkenheid van bewoners en belanghebbenden is een essentieel onderdeel van het proces. Dit gebeurt via informatiesessies en participatietrajecten.
- **Zijn er projecten gekoppeld aan dit project?**
Nee, het havenproject richt zich specifiek op de huidige situatie en staat los van andere initiatieven.
- **Hoe wordt omgegaan met hogere transportkosten door verminderde bereikbaarheid?**
Dit vraagstuk wordt onderzocht in het kader van de

mobiliteitsvisie, waarin oplossingen voor transportuitdagingen worden opgenomen.

- **Welke maatregelen zijn nodig om de huidige havenconfiguratie te behouden?**

Het behoud van de huidige configuratie vereist technische oplossingen die de veiligheid en functionaliteit garanderen zonder ingrijpende wijzigingen aan de indeling van de haven.